

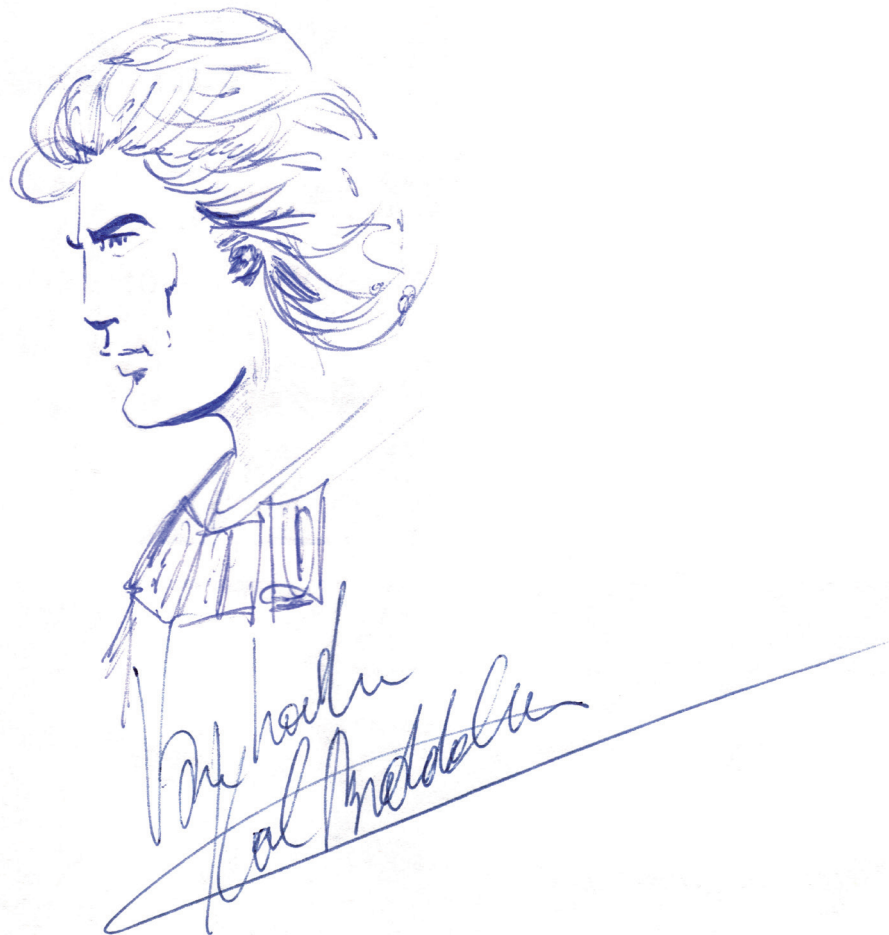
WILLY VANDERSTEEN

DE RODE RIDDER

DE BIDDELOO-JAREN • SWORD AND SORCERY

STANDAARD UITGEVERIJ

Alle verhalen van De Rode Ridder zijn met hun originele belettering, zoals ze destijds in de eerste albums uit de reeks verschenen, opgenomen in deze integrale bundeling. Er is resoluut voor authenticiteit gekozen, zelfs als dat niet in overeenstemming is met de spellingsregels van het hedendaagse Nederlands. Fouten tegen onder meer de dt-regel werden dus ook ongemoeid gelaten.

© 2020 Standaard Uitgeverij
Franklin Rooseveltplaats 12, 2060 Antwerpen

Lay-out: Leuk Ontwerp!
Opmaak dossier: David Steenhuyse
Met dank aan Ivo De Wispelaere

www.standaarduitgeverij.be
info@standaarduitgeverij.be

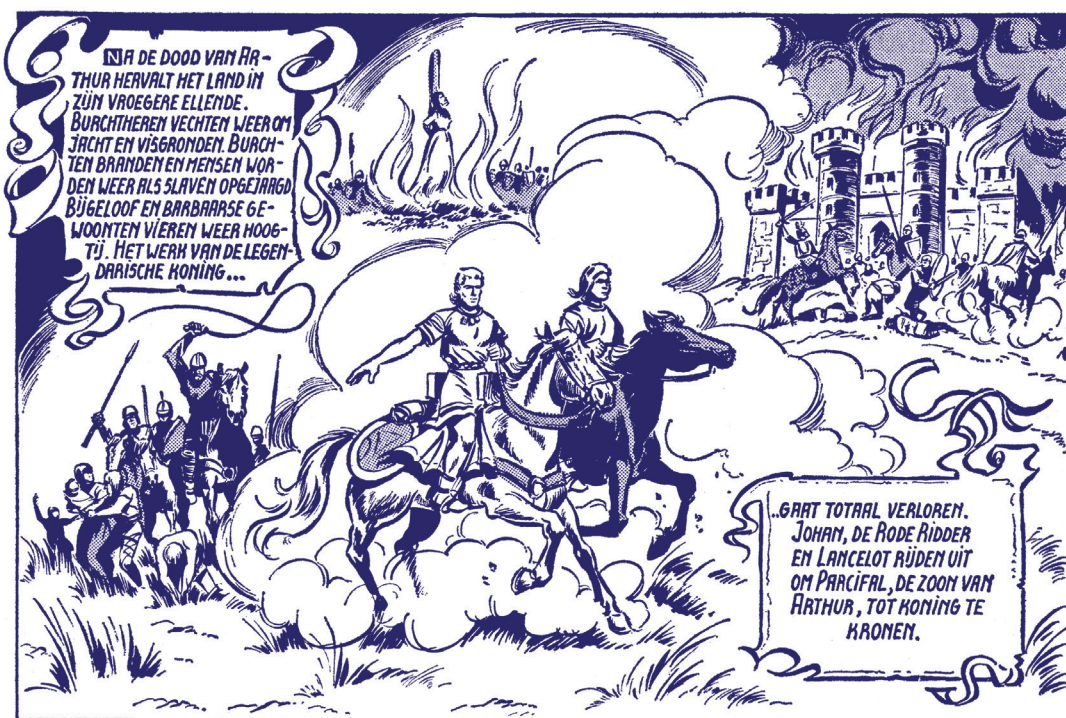
Alle rechten van reproductie, vertaling en aanpassing
zijn uitdrukkelijk voorbehouden voor alle landen.

D/2020/0034/054
ISBN 978 90 02 26946 2

MAGIE EN BEDROEG

Vanaf *De Wilde Jacht* (deel 37, 1968) inkt Karel Biddeloo de verhalen van *De Rode Ridder* op basis van schetsen van Willy Vandersteen, die nog steeds het scenario voor zijn rekening neemt. Gaandeweg neemt Biddeloo ook het tekenwerk over. Vandersteen is de avonturen van de ridder van de Ronde Tafel beu en richt zijn aandacht op zijn nieuwe reeks *Safari*. Daarom laat hij koning Arthur ook sterven in *De Laatste Droom* (deel 41, 1969). *De Rode Ridder* is aanvankelijk hetzelfde lot beschoren, maar er volgt protest van de krantenlezers. Biddeloo, die met *De Barst in de Ronde Tafel* (deel 40, 1969) aantoont dat hij zelf ook verhalen kan schrijven, ziet nog ruimte voor nieuwe avonturen. *De Rode Ridder* krijgt nog een kans en Biddeloo bereidt zich stilletjes aan voor om ook de scenario's te leveren, en dus volledig zelfstandig de reeks draaiende te houden.

door Ivo De Wispelaere

Johan en Lancelot rijden nieuwe avonturen tegemoet in het verhaal *Parcifal* (deel 43, 1969), dat een nieuw begin voor de reeks inleidt.

De Parcifal-cyclus

Na *De Laatste Droom* (deel 41, 1969), oorspronkelijk gepland als het einde van de reeks, kan Vandersteen niet meer uit het vertrouwde Camelot-vaatje tappen. Koning Arthur en zijn gemalin Guinevere leven niet meer, de orde van de Ronde Tafel is uit elkaar gevallen, en het land verkeert in chaos. Van dit eindpunt maakt Vandersteen een nieuw begin. In *Het Testament* (deel 42, 1969)

onthult tovenaars Merlijn het bestaan van Parcifal, de zoon van de koning. Parcifal ziet het levenslicht in *De Wilde Horde* (deel 21, 1964), maar verdwijnt al snel uit beeld en uit de herinnering van de auteurs. Na de dood van Arthur komt Parcifal weer ter sprake in *Het Testament*. Rodrik en zijn vrouw Ilaine, een verwante van Guinevere, stonden in voor zijn opvoeding, in een versterkte hoeve in het woud der Grote Eiken. Arthur wilde niet dat zijn

zoon ridder zou worden. Parcifal hanteert dan ook geen wapens. Hij is zich zelfs niet bewust van zijn afkomst. De Rode Ridder staat voor een moeilijke opdracht: Parcifal is eigenlijk niet geschikt voor de troon, maar is wel de enige aanvaardbare troonopvolger.

Parcifal (deel 43, 1969) scoort niet bijster hoog in populariteitspolls. Daar zit het gebrek aan Johans aanwezigheid voor iets tussen. In feite is *Parcifal* geen echt *De Rode Ridder*-verhaal. Hij komt op amper zeven bladzijden voor. Wie *Parcifal* leest vanuit een onbevangen perspectief, ontdekt een knap verhaal waarin Vandersteen het beste van zichzelf geeft. Moed en idealen met de daarbij horende portie naïviteit, maar ook drama en humor: het komt allemaal aan bod. De onbevangenheid waarmee Parcifal de wereld rond zich analyseert, levert humoristische situaties op die soms doen denken aan hoe Lambik uit *Suske en Wiske* het rommelige pad des levens bewandelt. Vandersteen ziet zichzelf als een verteller, eerder dan een tekenaar, en eigenlijk ligt zijn hart ook meer bij humoristische figuren. *Parcifal* laat hem toe om de reeks nog een laatste keer naar zijn hand te zetten, ook al moet Johan daarvoor wijken. Hij levert daarmee een waardige, maar niet altijd even goed ontvangen finale bijdrage aan de reeks die hij in 1959 opstartte. Later levert Vandersteen nog wel uitzonderlijk het scenario voor *Het Dodenschip* (deel 64, 1974).

Parcifal groeit op in een besloten, maar ideale omgeving. Gaandeweg beseft hij dat de werkelijkheid complexer is en hij trekt de wijde wereld in, waarbij elke gebeurtenis hem een stapje dichter

bij zijn volwassenwording brengt. Parcifals naïeve inborst doet hem keer op keer in de problemen belanden. Door toeval komt hij er steeds heelhuids uit.

Het verhaal beantwoordt volledig aan de kenmerken van een Bildungsroman, een genre uit de literatuur waarmee de morele, intellectuele en emotionele groei van een jong personage wordt beschreven. Goethes *Wilhelm Meisters Lehrjahre* uit 1796 is de eerste roman uit dit rijtje. Ook Brontës *Jane Eyre* (1847), *De Avonden* van Gerard Reve (1947) en *The Catcher in the Rye* van J.D. Salinger uit 1957 zijn bekende voorbeelden. Of Vandersteen zich zou thuisvoelen in dit rijtje illustere voorgangers is nog de vraag, maar als adaptatie naar een jong en voornamelijk mannelijk publiek is het album een geslaagde poging.

Biddeloo bij Studio Vandersteen

Op zesentwintigjarige leeftijd schrijft en tekent Biddeloo *De Rode Ridder* helemaal alleen. De reeks raakte met de jaren in het slop, maar vindt nu zijn tweede adem. Biddeloo geeft nu zijn eigen wending aan de reeks en laat een frisse wind waaien waarin korte rokjes, magie, fantasy en later zelfs horror en sciencefiction aan bod komen. Veel tekenaars schamen zich voor hun eerste publicaties. Dat geldt ook voor Biddeloo. Op een door www.roderidder.nl georganiseerde fandag in 2002 zei hij onomwonden dat hij *Drie Huurlingen* (deel 44, 1969) helemaal niet goed vond. Hij kloeg over de houterige tekeningen en verklaarde daarbij “dat hij eigenlijk nog

In *Het Testament* (deel 42, 1969) licht Merlijn Johan en Lancelot in over het bestaan van Parcifal. De jongen groeide op bij familie van Guinevere.

In *Parcifal* (deel 43, 1969) blijkt de knaap, verstoken van elke opleiding tot ridder of onderricht in wapens, een onwetende naïeveling te zijn.

naar zijn eigen *De Rode Ridder*-tekenstijl aan het zoeken was”.¹ Die vond hij volgens hem vrij snel, maar aan *Drie Huurlingen* wou hij liever niet meer herinnerd worden.

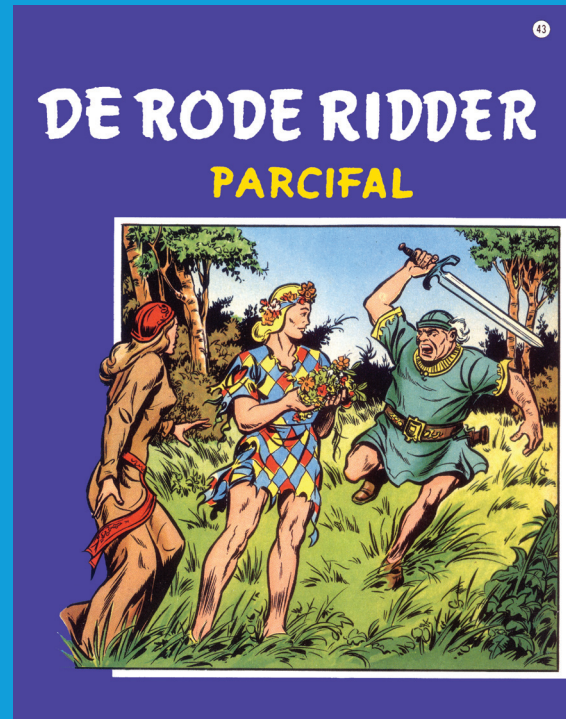
Niettemin levert Biddeloo met zijn eerste worp direct een verhaal af dat veel lezers steevast in hun top tien van beste albums opnemen. Het is dan ook niet zijn eerste bijdrage aan het oeuvre van Willy Vandersteen. In 1967 start hij als potloodschetser bij Studio Bessy, die voornamelijk voor de Duitse markt werkt. Daarna helpt hij ook mee aan realistische reeksen zoals *Karl May*, *Biggles* en *Safari*. Van zijn collega's leert hij niet alleen veel over anatomie en compositie, ze leren hem ook hoe je een verhaal vertelt. Net zoals zijn leermeester beschrijft Biddeloo het verhaal in een synopsis die op één A4-blad past. Een plot die niet past op één kantje is te ingewikkeld voor een volledig album van *De Rode Ridder*.

Vandersteen bekijkt elk voorstel voor een nieuw verhaal en brengt eventueel wat wijzigingen aan. In enkele gevallen vliegt het verhaal in de prullenbak, zoals ook zal gebeuren met het oorspronkelijke opzet voor *De Gezellen van Nimrod* (deel 103, 1983). Daarna schetst Biddeloo alles uit op klein formaat, onder de vorm van een summiere paginalay-out met de plaatsing van personages, decors, tekstballonnen, enzovoort. Ten slotte begint het werk aan de echte platen op groot formaat.

Kendall en de revival van Camelot

De nieuwe thuisbasis voor Johan is in deze verhalen de burcht van Kendall. Deze kasteelheer duikt voor het eerst op in *Het Testament*. Aanvankelijk is hij een hardvochtig edelman. Na Arthurs dood past hij diens wetten niet meer toe en behandelt hij zijn onderdanen als slaven. Zijn dochter, Yolande, kan hem echter overtuigen om zijn beleid te reorganiseren. Kendalls burcht vormt de embryonale basis voor de voortzetting van Arthurs beleid. Zijn rijk zal worden geregeerd door Parcifal. Op het einde van *Drie Huurlingen* is Parcifal netjes afgeleverd bij Kendall en verdwijnt hij even uit beeld. Biddeloo wil Johan liever nog niet te veel vastpinnen op

Albumcovers

Het basisconcept voor de covers blijft na de overname door Karel Biddeloo onveranderd. Rode gotische letters sieren een blauwe cover met een gele titel, waarbij de coverillustratie uit het witte kader springt en zo een subtiele illusie van diepte suggereert.

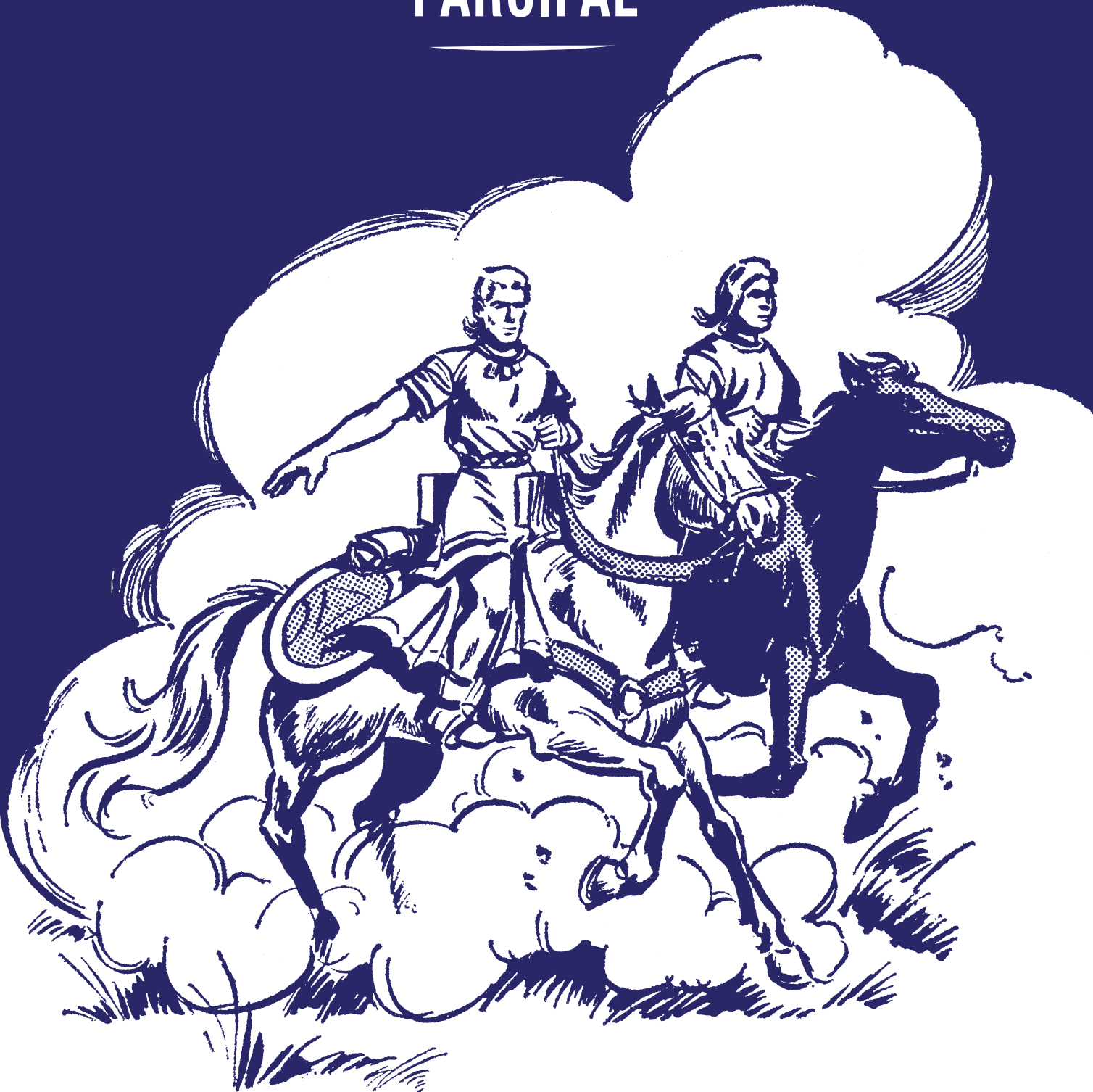
Wanneer de reeks met *Parcifal* een nieuwe doorstart maakt, denkt de uitgeverij er even aan om de coverkleur paars te maken, en de rode letters te vervangen door een wit lettertype dat aan de reeks *Jerom* doet denken. Uiteindelijk wordt niet aan het concept getornd, want dat zou de herkenbaarheid van *De Rode Ridder* in de winkel in het gedrang brengen.

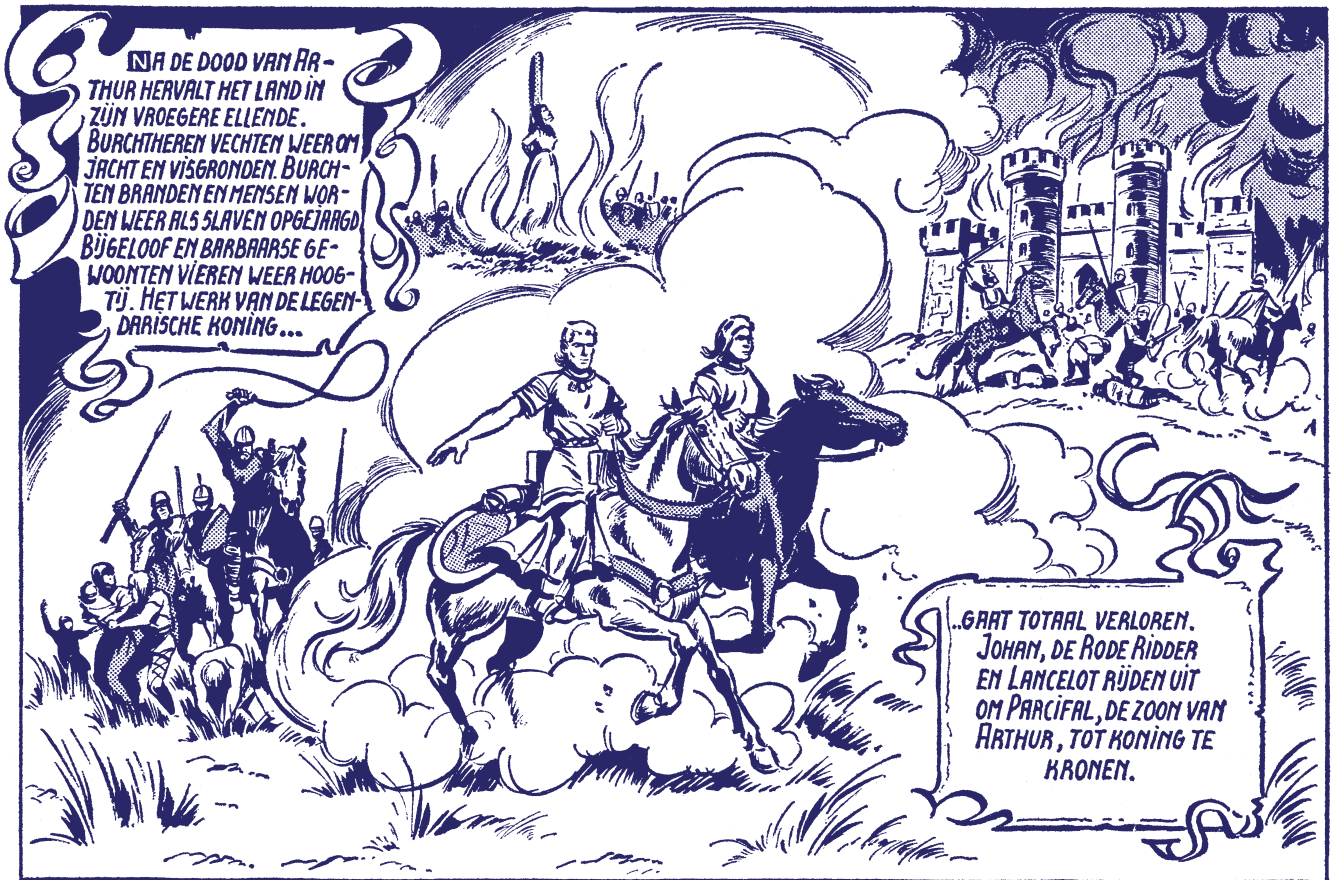
Pas met de kleurenitgaves komt er een eigen, unieke look. *De Troglods* (deel 107, 1984), het tweede album in kleur, verschijnt met een mooie grijze (en later zilveren) coverkleur. De titel is zwart geworden en enkele linten en een gestileerde lelie smukken de illustratie op.

Tot eind jaren 1960 ontwerpt Willy Vandersteen de coverillustraties zelf. Voor de verhalen in deze integraal heeft Biddeloo wel de illustraties van *De Hamer van Thor* (deel 45, 1970) en *De Weerwolf* (deel 47, 1970) uitgewerkt en geïnk. In de variatie van de lijndikte en de weergave van de struiken herken je de hand van Biddeloo. Voor de cover van *Drie Huurlingen* tekende Vandersteen nog struiken zoals hij ze ook voor *Suske en Wiske* tekende. Op Biddeloo's coverillustratie van *De Weerwolf* zien de struiken er anders uit.

DEEL 43

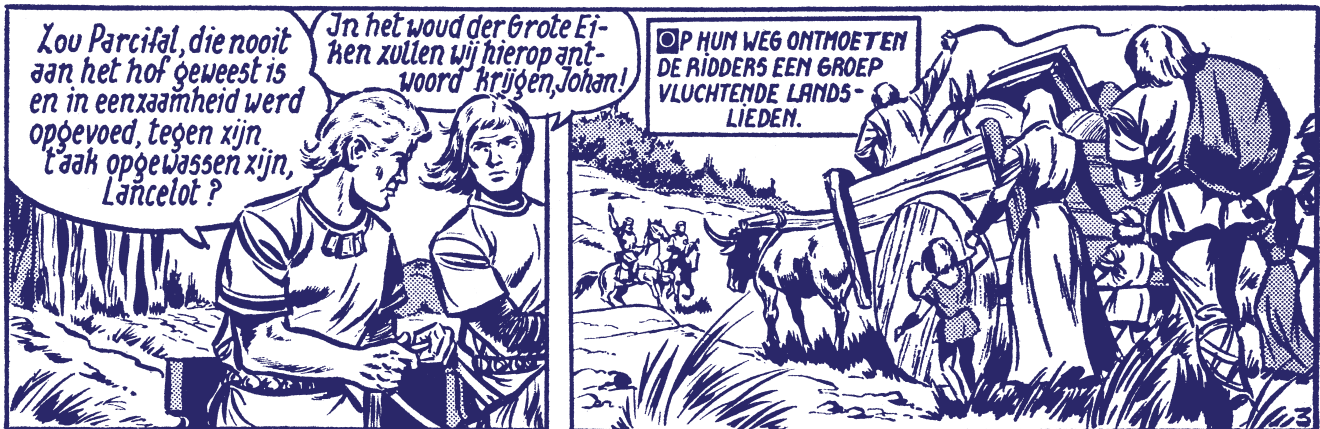
PARCIFAL

NA DE DOOD VAN ARTHUR HERVALT HET LAND IN ZIJN VROEGERE ELLENDE. BURCHTHEREN VECHTEN WEER OM JACHT EN VISGRONDEN. BURCHTEN BRANDEN EN MENSEN WORDEN WEER ALS SLAVEN OPGEJAGD. BIJGELOOF EN BARBAARSE GEWOONTEN VIËREN WEER HOOGTIJ. HET WERK VAN DE LEGENDARISCHE KONING...

GAAT TOTAAL VERLOREN. JOHAN, DE RODE RIDDER EN LANCELOT RÛDEN UIT OM PARCIFAL, DE ZOO VAN ARTHUR, TOT KONING TE KRONEN.

Lou Parcifal, die nooit aan het hof geweest is en in eenzaamheid werd opgevoed, tegen zijn taak opgewassen zijn, Lancelot?

In het woud der Grote Eiken zullen wij hierop antwoord krijgen, Johan!

OP HUN WEG ONTMOETEN DE RIDDERS EEN GROEP VLUCHTENDE LANDSLIEDEN.

Jullie zijn blijkbaar op de vlucht! Wat is er aan de hand?

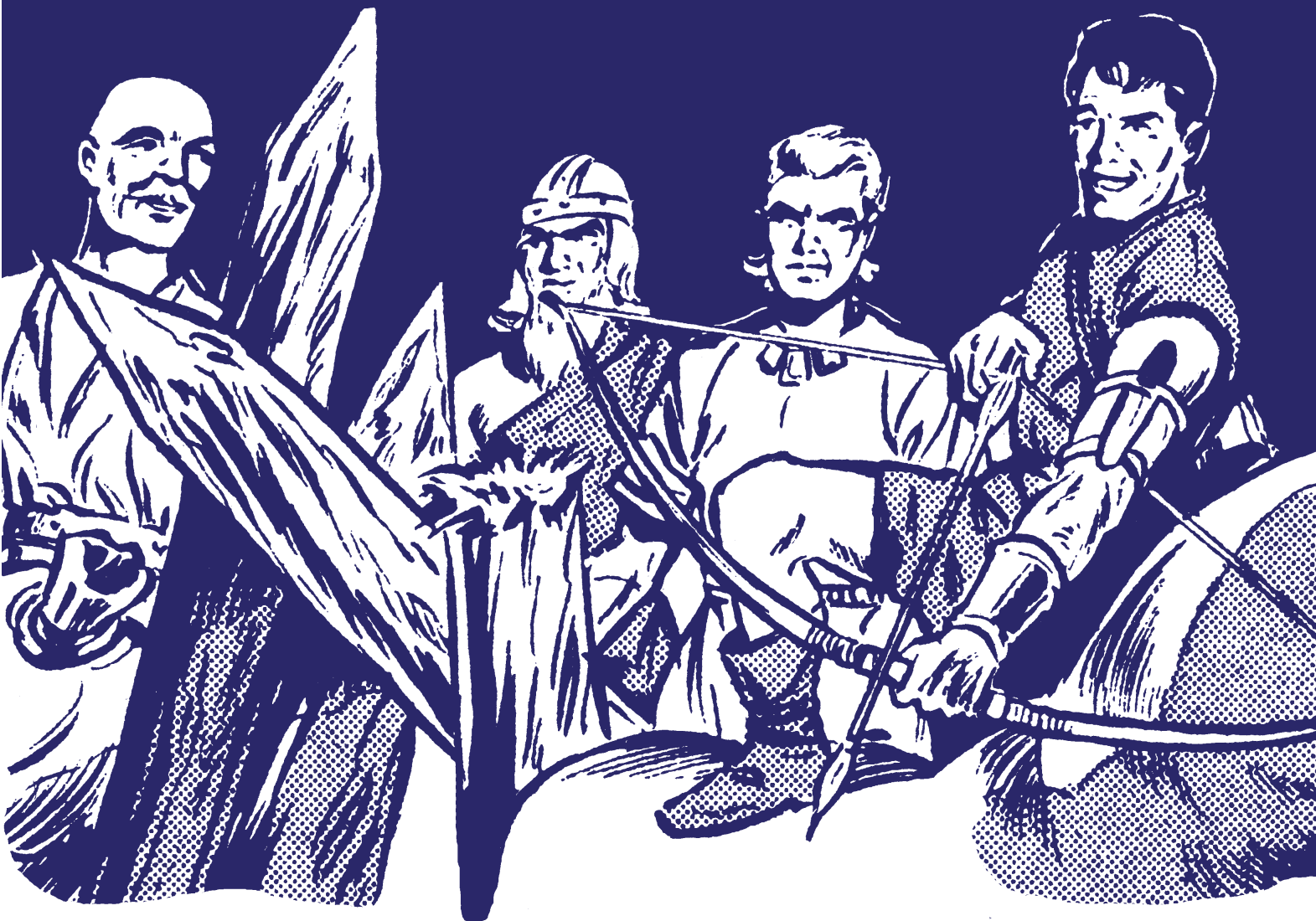
De aardmannetjes, heer! Wrede dwergen uit de mergelgrotten!

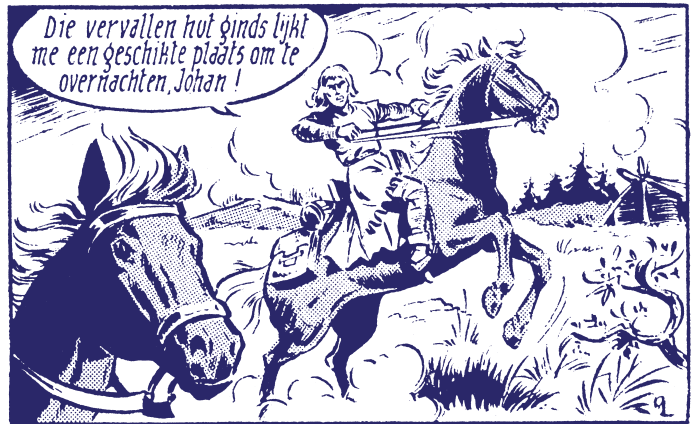
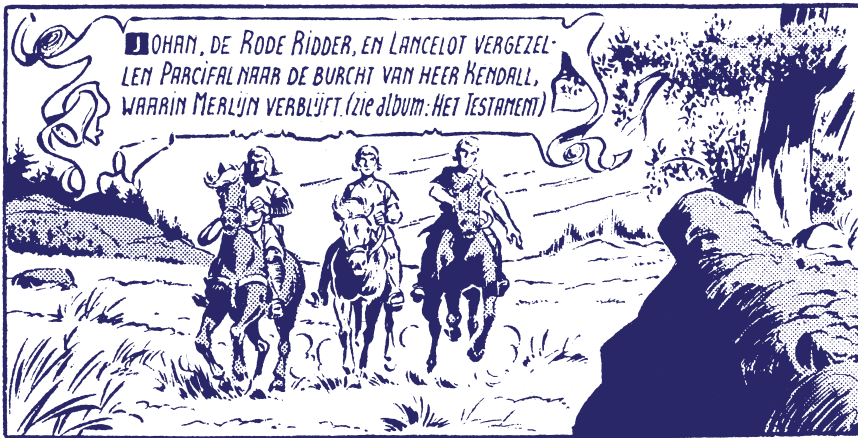
Vroeger werden ze teruggedrongen. Nu er geen leiding meer is, terroriseren zij weer de landbouwers!

Zijn jullie niet sterk genoeg om je tegen een dwergvolk te beschermen?

DEEL 44

DRIE HUURLINGEN

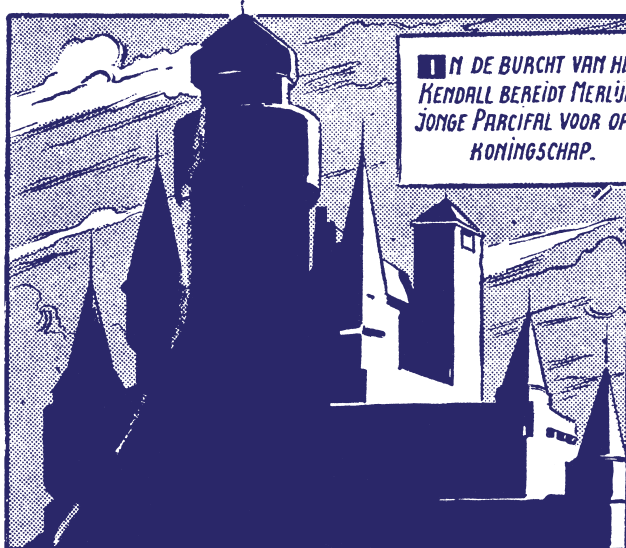

DEEL 45

DE HAMER VAN THOR

IN DE BURCH VAN HEER KENDALL BEREIDT MERLÛN DE JONGE PARCIFAL VOOR OP HET KONINGSCHAP.

Het is tijd, Percifal. Merlijn verwacht je op zijn kamer...

EIDE MANNEN BEGIVEN ZICH NAAR DE VERTREKKEN VAN MERLÛN, MAAR OP HUN KLOPPEN VOLGT GEEN ANTWOORD. MERLÛN ZIT ROERLOOS EN MET BEZWEET GELAAT IN ZÛN ZETEL.

ONTSTELD NADERT PARCIFAL DE ONBEWEEGLÛKE GESTALTE.

Stil, Percifal: Stoor hem niet, want...

.. hij heeft een visioen!

3

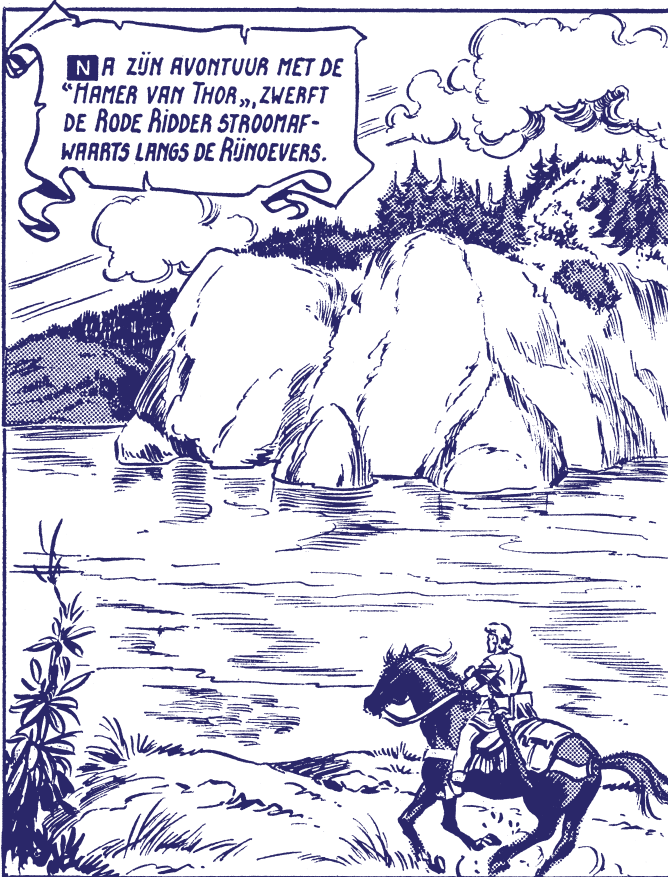
VOOR DE GEEST VAN DE OUDE TOVENAAR VERSCHÛNT HET BEELD VAN EEN ZWART-GEBLAHERDE, DODE MAN.

DEEL 46

DE LORELEI

DEEL 47

DE WEERWOLF

DEEL 48

DE VOORSPELLING

DE AVONDSCHEMERING HULT DE RIJN IN EEN MYSTERIEUZE WAAS... DROMERIG SLAAT EEN RUITER OPEEN BERGTOP DE NADERING VAN EEN SIERLUK VAARTUIG GADE.

Er gaat iemand aan land... een vrouw!

Bij de draak van Sint Joris! Die gebaren - dat is...

LANGZAAM HEFT DE VROU HAAR HANDEN OP EN STROOIT EEN WIT POEDER OM ZICH HEEN.

Dat poederstrooien is een ritueel van heksen, die een nieuw land betreden!

DHAN SCHENKT GEEN VERDERE AANDACHT AAN DE MYSTERIEUZE VROU EN ZET ZIJN TOCHT VOORT.

Het wordt snel donker! Ik zal hier overnachten!

Ik geloof dat ik bezoek ga krijgen...

